

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ КОРПОРАЦІЇ

Робоча програма освітнього компонента (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Міжнародна економіка
Статус дисципліни	Обов'язкова, професійного циклу
Форма навчання	Денна
Рік підготовки, семестр	4 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	4 кредити (120 годин)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Екзамен, МКР
Розклад занять	http://roz.kpi.ua/Schedules/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Олена Корогодова, korohodova.olena@lll.kpi.ua Практичні: кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Олена Корогодова, korohodova.olena@lll.kpi.ua
Розміщення курсу	Google Workspace for Education Fundamentals https://campus.kpi.ua/

Програма освітнього компонента

1. Опис освітнього компонента, його мета, предмет вивчення та результати навчання

У дисципліні розкрито передумови виникнення та засади функціонування транснаціональних корпорацій (ТНК). Досліджуються теоретичні засади виробничо-комерційної діяльності ТНК. Наводиться класифікація та типологія корпоративних об'єднань та розглянуто циклічність їхнього розвитку, що допомагатиме студентам орієнтуватись в особливостях побудови бізнес-структур. Запропоновано підходи до оцінювання глобального ринкового середовища, які дозволять реально оцінювати сучасний стан та перебіг глобальних економічних процесів. Розглянуто процес управління діяльністю ТНК, проілюстровано конкретні приклади та підходи. Проаналізовано фінансову діяльність ТНК, наведено приклади застосування. Наведені галузеві та регіональні особливості діяльності ТНК у промисловій сфері та сфері послуг.

Окреслено складові успішної зовнішньоекономічної діяльності корпоративних структур. Охарактеризовано взаємодію ТНК і національних економік. Зазначено особливості функціонування ТНК в умовах сучасного розвитку технологій. Виокремлено питання взаємодії ТНК та стартапів, проілюстровано перспективи і особливості такої співпраці.

Метою дисципліни є формування здатностей до аналізу діяльності сучасних транснаціональних корпорацій (ТНК), економічного механізму їхнього функціонування, пріоритетів і проблем розвитку в умовах глобалізації.

Предмет – економічні процеси функціонування ТНК.

Основні завдання освітнього компонента. Після засвоєння освітнього компонента студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

ЗНАННЯ. Економічних закономірностей функціонування транснаціональних корпорацій; практики наднаціонального регулювання діяльності транснаціональних корпорацій; інтересів та потреб господарських суб'єктів транснаціонального типу з іншими суб'єктами та країнами світу, а також:

- сутності ТНК, змісту і масштабів їх діяльності;
- еволюції організаційних структур ТНК;
- специфіки розроблення і реалізації глобальної стратегії ТНК;
- методів дослідження виробничо-комерційної діяльності ТНК;
- факторів впливу на розвиток об'єднань підприємств.

УМІННЯ. Аналізувати стан та тенденції розвитку транснаціональних корпорацій, оцінювати їхній вплив на національні економіки країн та світові економічні процеси, визначати рівень їхньої взаємодії із державами світу, а також:

- володіти основними категоріями та поняттями;
- узагальнювати інформацію про новітні явища і процеси, що відбуваються в міжнародній економічній системі, та обґрунтовувати стратегії діяльності її суб'єктів у глобальному середовищі;
- аналізувати економічні явища та процеси у сфері транснаціоналізації виробничо-комерційної діяльності підприємств, а також особливостей їх впливу на глобальні економічні процеси;
- застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень щодо діяльності корпорацій;
- проводити аналіз функціонування та розвитку ТНК, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності;

- аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин ТНК;
- розраховувати показники, які характеризують результати діяльності ТНК;
- аналізувати процеси державного та ринкового регулювання діяльності ТНК;
- використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з питань діяльності ТНК;
- виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ спричинених діяльністю ТНК з врахуванням ризиків та можливих наслідків;
- використовувати отримані результати економічних досліджень на практиці;
- розробляти стратегії диверсифікації діяльності транснаціональної корпорації, стратегії виходу на нові ринки, стратегії інноваційної діяльності та розвитку.

Освітній компонент передбачає ґрунтовне вивчення теоретичних та прикладних аспектів організації та функціонування транснаціональних компаній і транснаціонального виробництва та обігу в умовах глобальної економіки. Суттєве значення надається аналізу сучасних тенденцій та форм транснаціоналізації у сферах виробництва та послуг. Розглядаються основні складові економічного механізму та структура фінансування діяльності ТНК.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів компетентностей:

→ фахових:

ФК 7 Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

ФК 12 Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

→ а також програмних результатів навчання:

ПРН 5 Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 10 Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 11 Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН 16 Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН 17 Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з урахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН 21 Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН 23 Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітній компонент ПО 20 "Транснаціональні корпорації" має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей.

Пререквізити. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця зазначеній навчальній дисципліні передують: ПО 16 "Економіка зарубіжних країн", ПО 17 "Курсова робота з економіки зарубіжних країн".

Постреквізити. Освітній компонент «Транснаціональні корпорації» забезпечує фундамент для подальшого вивчення таких модулів, як ПО 21 "Курсова робота з дисципліни "Транснаціональні корпорації".

3. Зміст освітнього компонента

Тема 1. Передумови виникнення та засади функціонування транснаціональних корпорацій

Тема 2. Теоретичні засади виробничо-комерційної діяльності ТНК.

Тема 3. Взаємодія ТНК і національних економік. Вплив діяльності ТНК на соціально-економічні та політичні процеси у світі

Тема 4. Система управління діяльністю транснаціональних корпорацій

Тема 5. Злиття та поглинання

Тема 6. Фінансова діяльність ТНК

Тема 7. Інноваційна діяльність ТНК. Напрями взаємодії ТНК зі стартап структурами

Тема 8. Маркетингова діяльність транснаціональних корпорацій

Тема 9. Характеристика ТНК як роботодавця

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Транснаціональні корпорації : навч. посіб. / С. В. Войтко, О. А. Гавриш, О. О. Корогодова, Т. Є. Моїсеєнко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2016. – 208 с. – Бібліогр.: с. 180 – 100 пр. ISBN 978-966-622-804-1
2. Transnational Corporations : Educational textbook / S. V. Voitko, O. A. Gavrysh, O. O. Korohodova, T. E. Moiseienko. – Kyiv : Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute, Publishing House "Polytechnica", 2020. – 202 p. – Bibliogr.: p. 178. ISBN 978-966-000-000-0
3. Транснаціональні корпорації: курсова робота [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка» освітнього ступеня бакалавр за денною формою навчання / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Корогодова О. О., Моїсеєнко Т. Є. – Електронні текстові дані (1 файл: 0,913 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 50 с. – Назва з екрана. Доступ : <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/27971>
4. Транснаціональні корпорації: конспект лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», освітньої програми «Міжнародна економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Моїсеєнко Т. Є. – Електронні текстові дані (1 файл: 21 МБ). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. - 225 с. – Назва з екрана. Доступ :
5. Транснаціональні корпорації [Електронний ресурс]: українсько-англійсько-російський словник основних термінів з дисципліни [«Транснаціональні корпорації»] / НТУУ «КПІ» ; уклад. С. В. Войтко, О. О. Корогодова. – Електронні текстові дані (1 файл: 618 Кбайт). – Київ : НТУУ «КПІ», 2014. – 30 с. – Назва з екрана. – Доступ : <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/10658>
6. Транснаціональні корпорації. Українсько-англійсько-польський словник основних термінів [Електронний ресурс] Уклад.: Сергій Войтко, Олена Корогодова, Magdalena Maciaszczyk, Magdalena Rzemieniak. Електронні текстові дані 27.(1 файл: 280 Кбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 37 с. Рекомендовано до видання Вченою радою факультету менеджменту та маркетингу КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол No 6 від 27.01.2020р.) – Назва з екрана. – Доступ : <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32810>

Додаткова література (монографії, статті, документи):

1. Войтко С. В. Управління розвитком наукомістких виробництв : монографія / С. В. Войтко // – К.: ВПІ «Політехніка», 2012. – 280 с.

2. Моїсеєнко Т. Ресурсне забезпечення інноваційної діяльності підприємств : моногр. / Т. Є. Моїсеєнко, С. В. Войтко. – К. : Вид-во Альфа Реклама, 2014. – 160 с.
3. Рогач О. І. Транснаціональні корпорації та експорт нових індустриальних країн Азії : моногр. / О. І. Рогач, В. В. Косьміна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 255 с.
4. Моїсеєнко Т. Є., Корогодова О. О. Принципи функціонування складних управлінських систем на прикладі транснаціональних компаній в умовах циркулярної економіки на засадах Індустрії 4.0. / Т. Є. Моїсеєнко, О. О. Корогодова // Підприємництво та інновації: наук. - практ. журнал: Київ, 2019 р. - № 7. - с. 85-91. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/7.14>
5. Моїсеєнко Т. Є. Особливості побудови організаційних структур у процесно-орієнтованих організаціях / Т. Є. Моїсеєнко // Стратегія розвитку України (економіка, соціологія, право). – 2013. – № 3. – с. 98 – 108.
6. Корогодова О. О. Вплив інноваційних транснаціональних структур на країни, що розвиваються, в умовах Індустрії 4.0. Підприємництво та інновації. 2018. №. 6. С. 125- 129. – Назва з екрана. – Доступ : URL: <http://www.ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/155>
7. Заїнчковська, М. і Корогодова, О. (2019) «ВПЛИВ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ НА РОЗВИТОК ЕМЕРДЖЕНТНИХ ЕКОНОМІК (НА ПРИКЛАДІ РЕСПУБЛІКИ КОРЕЇ)», Підприємництво та інновації, (8), с. 34-39. doi: 10.37320/2415-3583/8.5.
8. Корогодова О. О., Моїсеєнко Т. Є., Глущенко Я. І., Черненко Н. О. Відносини власності як ключовий індикатор формування інвестиційної привабливості в умовах Next Normality та Індустрії 4.0 <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/252850/251610>
9. Chernenko, N., Moiseienko, T., Korohodova, O., & Hlushchenko, Y. (2021). Analysis of mergers and acquisitions between 2009 and 2020 . *Revista Galega De Economía*, 30(4), 1-18. <https://doi.org/10.15304/rge.30.4.7558>
10. Корогодова О. О., Глущенко Я. І., Шенгер М. І. Податковий менеджмент ТНК в умовах Індустрії 4.0 та Next Normality. Сучасна фінансова політика: проблеми та перспективи»: матеріали ІХ всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 8 грудня 2021р.). Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ. 2021. С.170-175.
11. INTERNATIONAL ECONOMIC PROCESSES OF THE EU TNC RESHORING. Natalya Chernenko, Yaroslava Hlushenko, Tetiana Moiseienko, Olena Korohodova. Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції "Системний аналіз міжнародних економічних відносин", 24-25 червня 2021. Київський інститут міжнародних відносин. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій
12. Глущенко, Я., Корогодова, О., Моїсеєнко, Т., Сосновська, О., & Черненко, Н. (2021). ФАКТОРИ КОНСОЛІДАЦІЇ КАПІТАЛУ В БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ В УМОВАХ ІНДУСТРІЇ

4.0 ТА COVID-19. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики, 3(38), 4–14. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i38.237414>

13. Корогодова Олена Олександрівна, Харченко Аріна Ігорівна. Управління трудовими ресурсами ТНК в умовах трансформації світового ринку праці під впливом Індустрії 4.0. Збірник наукових праць "Сучасні підходи до управління підприємством", 2021. Рекомендовано до опублікування рішенням ВР ФММ КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол №10 від 31.05.2021 р.). <http://spu.fmm.kpi.ua/issue/archive>
14. Olena Korohodova. Transnational Companies' Product Development In Industry 4.0. № 19 (2021): Економічний вісник НТУУ "КПІ". 2021. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.18.2021.231168>
15. Глущенко Я. І., Корогодова О. О., Моїсеєнко Т. Є., Сосновська О. О., Черненко Н. О. Диверсифікація банківської діяльності в умовах фінансової глобалізації на засадах Індустрії 4.0. № 18 (2021): Економічний вісник НТУУ "КПІ". 2021
16. Н. О. Черненко, О. О. Корогодова, Т. Є. Моїсеєнко, Я. І. Глущенко Вплив індустрії 4.0 на інвестиційну діяльність транснаціональних корпорацій Наукові горизонти. Том 23 №10. 2020. с. 68-78 [https://doi.org/10.48077/scihor.23\(10\).2020.68-77](https://doi.org/10.48077/scihor.23(10).2020.68-77)
17. Olena Korohodova, Kateryna Onopriienko, Daniela V. Kuzhel. The interaction of transnational corporations with startups in Industry 4.0. Економічний вісник НТУУ КПІ № 17 (2020). DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.17.2020.216393>
18. Моїсеєнко Т. Є., Корогодова О. О., Глущенко Я. І., Черненко Н. О. Структурні елементи формування і функціонування екосистеми стартапів в умовах четвертої промислової революції. № 11 (2020): Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм» С. 81-88 DOI: <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2020-11-09>
19. Моїсеєнко Т.Є., Черненко Н.О., Корогодова О.О. Інноваційне оновлення економіки України за допомогою стартапів в умовах розвитку Індустрії 4.0. Інфраструктура ринку Електронний науково-практичний журнал, випуск 42. с. 97-104. <https://doi.org/10.32843/infrastructure42-16>
20. Л. М. Чех, О. О. Корогодова. Інноваційний розвиток економіки України в умовах Індустрії 4.0 «Актуальні проблеми економіки та управління», 2020 рік, No 14. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/205849> (стаття)
21. Черненко Н. О., Глущенко Я. І., Корогодова О. О., Моїсеєнко Т. Є. Вплив четвертої промислової революції на соціодемографічну основу людства. Бізнес Інформ. 2020. №4. С. 46–56. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4-46-56>
22. Корогодова О. О. Управлінські рішення стосовно розробки продукту транснаціональними структурами в умовах Індустрії 4.0. БІЗНЕС, ІННОВАЦІЇ, МЕНЕДЖМЕНТ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ: зб. тез доп. І Міжнарод. наук.-практ.

конф., 23 квіт. 2020 р. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2020.
– 232 с. 124-126 (тези)

23. Моїсеєнко Т. Є., Глущенко Я. І., Корогодова О. О., Черненко Н. О. Потенційні можливості України на шляху до формування та розвитку екосистеми стартапів // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". - 2020. - №4. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2020-4-5893>
24. Петрова П. Д., Корогодова О. О. СТРАТЕГІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ / Актуальні проблеми менеджменту, фінансів та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах [Електронний ресурс]: збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (19 березня 2020 р.). – Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. – 491 с (тези). С. 60-62
25. Орловська К., Корогодова О. О. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ БАГАТОНАЦІОНАЛЬНИМ СКЛАДОМ ПЕРСОНАЛУ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ Актуальні проблеми менеджменту, фінансів та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах [Електронний ресурс]: збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (19 березня 2020 р.). – Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. – 491 с ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/4528/1/4344_IR.pdf#page=55 (тези). С. 126-128
26. РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ ФРАНЦІЇ ТМ Роспощук, ОО Корогодова Актуальні проблеми менеджменту, фінансів та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах [Електронний ресурс]: збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (19 березня 2020 р.). – Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. – 491 с (тези). С. 53-56

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Освітній компонент охоплює 36 годин лекцій та 36 годин практичних занять, модульну контрольну роботу (МКР). Запланованими видами навчальних занять є лекції, практичні заняття, ділові ігри, виконання індивідуальних завдань у вигляді підготовки доповіді на практичні заняття.

Таблиця 1

Зміст занять та методи навчання

№	Тема заняття	К-ть год.	Зміст заняття (питання до розгляду)	Методи навчання
Лекції				
1	Передумови виникнення та засади функціонування	4	1. Виникнення транснаціональних структур: чинники сприяння та бар'єри розповсюдження	показ слайдів, презентацій,

	транснаціональних корпорацій		<ol style="list-style-type: none"> 2. Інтернаціоналізація, глобалізація, транснаціоналізація 3. Характерні ознаки транснаціональних компаній 4. Етапи розвитку транснаціональних корпорацій 5. Індекси: транснаціоналізації, інтернаціоналізації, широти філіальної системи 	навчальних фільмів; діалог за проблематикою
2	Теоретичні засади виробничо-комерційної діяльності ТНК	4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія інтернаціоналізації. Підхід Хаймера. Теорія привласнення 2. Теорія Модільяні-Міллера 3. Теорія асиметричної інформації 4. OLI-підхід Дж. Даннінга. 5. Комплексні класичні теорії 	показ презентацій, навчальних фільмів;
3	Взаємодія ТНК і національних економік. Вплив діяльності ТНК на соціально-економічні та політичні процеси у світі	4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Політика ООН та міжнародних організацій стосовно ТНК 2. ТНК в економіці розвинутих країн 3. ТНК в економіці країн, що розвиваються 4. Вплив ТНК на конкурентоспроможність країни 5. Вплив ТНК на міжнародний бізнес в Україні 6. Огляд позитивних та негативних наслідків діяльності ТНК 	показ презентацій, навчальних фільмів; діалог за проблематикою; розгляд практичних кейсів
4	Система управління діяльністю транснаціональних корпорацій	4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Рівні ієрархії управління ТНК 2. Загальна структура організаційної системи ТНК 3. Організація взаємодії материнської компанії та її підрозділів 4. Корпоративна культура та багатонаціональний склад працівників 	показ презентацій, навчальних фільмів; діалог за проблематикою; розгляд практичних кейсів
5	Злиття та поглинання	4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія питання: злиття та поглинання 2. Класифікація злиттів та поглинань 3. Злиття та поглинання в українській практиці 	показ презентацій, навчальних фільмів; діалог за проблематикою; розгляд практичних кейсів

6	Фінансова діяльність ТНК	4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Первинне розміщення акцій ТНК 2. Основні задачі фінансової складової ТНК 3. Ринкова вартість ТНК 4. Стратегії залучення фінансових ресурсів 5. Оподаткування ТНК. Деофшоризація 6. Трансфертне ціноутворення 	показ презентацій, навчальних фільмів; діалог за проблематикою; розгляд практичних кейсів
7	Інноваційна діяльність ТНК. Напрями взаємодії ТНК зі стартап структурами	4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика найбільших інноваційних компаній світу 2. Роль ТНК у розвитку технологій та генерації інноваційних ідей 3. Інвестиції ТНК у інноваційну діяльність 4. Особливості інноваційних стратегій ТНК 5. Характеристика типів інновацій та напрямів їх комерціалізації. 6. Виокремлення спільних інтересів стартапів та ТНК 7. Характеристика каналів комунікації стартапів та ТНК 	показ презентацій, навчальних фільмів; діалог за проблематикою; розгляд практичних кейсів
8	Маркетингова діяльність транснаціональних корпорацій	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пріоритети у міжнародному маркетинговому комплексі ТНК 2. Етапи дослідження ринкового середовища 3. Міжнародний життєвий цикл товарів. 4. Маркетингові стратегії виробничо-комерційної діяльності ТНК 5. Специфічні стратегії виробничо-комерційної діяльності ТНК 	показ презентацій, навчальних фільмів; діалог за проблематикою; розгляд практичних кейсів
9	Характеристика ТНК як роботодавця	4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кількісна характеристика кращих роботодавців світу 2. Особливості підбору персоналу у ТНК 3. Рекомендації щодо проходження співбесід у ТНК 4. Кадрова політика ТНК 5. Кар'єрні перспективи для молодих спеціалістів 	показ слайдів, презентацій, навчальних фільмів; діалог за проблематикою; розгляд практичних кейсів
Практичні заняття				

1	Вступ до курсу Передумови виникнення та засади функціонування транснаціональних корпорацій. Вплив діяльності ТНК на соціально-економічні та політичні процеси у світі	4	Ознайомлення студентів із системою роботи, особливостями комунікації, рейтинговою системою оцінювання. Огляд навчальної літератури основної та додаткових ресурсів пошуку інформації Практичне застосування індексів транснаціоналізації. Розгляд практичного кейсу за темою. Визначення позитивного та негативного впливу ТНК. Встановлення ролі ТНК у світових економічних процесах	навчальний диспут; діалог за проблематикою метод ретроспекції (пригадування); діалог за проблематикою; розгляд кейсів; вирішення задач
2	Теоретичні засади виробничо-комерційної діяльності ТНК	2	Ретроспектива теорій та їхнє значення у сучасному світі корпорацій. Практичне застосування теорій. Розгляд практичного кейсу за темою.	метод ретроспекції (пригадування); діалог за проблематикою; розгляд кейсів; вирішення задач
3	Взаємодія ТНК і національних економік. ТНК та уряд країн. Вплив діяльності ТНК на соціально-економічні та політичні процеси у світі	4	Аналітична характеристика впливу ТНК на національні економіки, порівняння доходів транснаціональних корпорацій і ВВП деяких країн світу. Встановлення позитивних і негативних факторів впливу. Характеристика взаємодії ТНК та урядів країни її базування, коли їх інтереси співпадали та розбігались	діалог за проблематикою; розгляд кейсів; проведення аналітичних досліджень
4	Система управління діяльністю транснаціональних корпорацій	4	Корпоративна культура провідних ТНК. розгляд різних організаційних структур. Розгляд практичного кейсу за темою.	діалог за проблематикою; розгляд кейсів; проведення аналітичних досліджень
5	Злиття та поглинання	4	Типологія злиттів та поглинань. Злиття та поглинання в українській практиці	діалог за проблематикою; розгляд кейсів; проведення аналітичних досліджень
6	Фінансова діяльність ТНК. Структура капіталу. Трансфертне ціноутворення	4	Теорія структури і руху капіталу. Механізм фінансового левериджу. Розгляд поняття та механізму функціонування трансфертного ціноутворення	діалог за проблематикою; вирішення задач
7	Інновації ТНК. Взаємодія ТНК та стартапів	4	Розгляд механізмів розвитку інноваційної діяльності ТНК. Обговорення перспектив та	діалог за проблематикою; розгляд кейсів

			перешкод на шляху взаємодії із стартап-проєктами	
8	Маркетинг ТНК	4	Особливості виходу ТНК на міжнародні ринки, розгляд стратегій та кейсів	діалог за проблематикою; розгляд кейсів
9	Характеристика ТНК як роботодавця	4	Розгляд кращої практики на прикладах ТНК. Практичні особливості побудови ефективних організаційних структур. Total rewards, кейси на прикладах провідних ТНК	діалог за проблематикою; розгляд кейсів

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента передбачає підготовку до лекцій та практичних занять, що включає: огляд інформаційного поля за темою заняття, підготовку до обговорення проаналізованої інформації в аудиторії; виконання завдань, які надаються викладачем на практичних заняттях та лекціях; розв'язок задач. Часовий розподіл самостійної роботи студентів:

Таблиця 2.

Самостійна робота студентів

№ з/п	Назви тем і питань, що виносяться на самостійне опрацювання та посилання на навчальну літературу	Кількість годин СРС
1	Передумови виникнення та засади функціонування транснаціональних корпорацій	1.77
2	Теоретичні засади виробничо-комерційної діяльності ТНК.	1.77
3	Взаємодія ТНК і національних економік. Вплив діяльності ТНК на соціально-економічні та політичні процеси у світі	1.77
4	Система управління діяльністю транснаціональних корпорацій	1.77
5	Злиття та поглинання	1.77
6	Фінансова діяльність ТНК	1.77
7	Інноваційна діяльність ТНК. Напрями взаємодії ТНК зі стартап структурами	1.77
8	Маркетингова діяльність транснаціональних корпорацій	1.77
9	Характеристика ТНК як роботодавця	1.77
10	Модульна контрольна робота	2

11	Екзамен	30
Разом		48

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методика вивчення освітнього компонента ґрунтується на поєднанні послідовності вивчення лекційного матеріалу, опрацювання матеріалу програми на практичних заняттях, виконання модульної контрольної роботи, а також самостійної роботи студентів з використанням основного і додаткового матеріалу з інформаційних джерел.

Набуття студентами **теоретичних економічних знань і практичних умінь** здійснюється відповідно до передбачених навчальними планами форм організації навчання. При вивченні матеріалу освітнього компонента **увага акцентується** як на теоретичних аспектах логіки прийняття економічних рішень на рівні окремих економічних акторів, так і на прикладному значенні економічних закономірностей, визначених законодавчими і нормативними актами правил поведінки суб'єктів міжнародних економічних відносин, досліджуються транснаціональні компанії у цілому та всі їхні підрозділи у взаємозв'язку та взаємозалежності.

Проведення лекцій забезпечує формування знань студента у процесі викладення теоретичного матеріалу, розв'язування проблем, ситуацій, завдань практично-прикладного характеру, використання мультимедійних засобів. На лекціях закладаються основи розуміння студентами сутності економічних закономірностей, їхніх причин та наслідків, відбувається обґрунтування основних пріоритетів та заходів економічної політики ТНК.

Лекція повинна організовувати творчу думку студентів, активізувати їхні роздуми над проблемами й допомагати студентам обирати правильну тактику в вирішенні тих чи інших виробничо-комерційних ситуацій. На лекціях студенти повинні вчитися усвідомлювати основні поняття та закони економіки, самостійно виділяти і засвоювати головні чинники проблемних економічних ситуацій в національній економіці.

Для опанування лекційного матеріалу викладач надсилає студентам опорний конспект лекцій, силабус та інші матеріали. Студентам рекомендується передивлятися файли заздалегідь, опановувати надісланий матеріал для з'ясування окремих питань на лекції в інтерактивному режимі. Список рекомендованої літератури та матеріал для самостійної роботи студентів підготовлені в розрізі тем освітнього компонента.

У ході практичних занять здійснюється закріплення теоретичного матеріалу та набуття практичних умінь у процесі розв'язування індивідуальних та диференційованих задач, проблемних ситуацій, проведення партнерських дискусій, ділових ігор, презентацій, навчальних проектів, які моделюють майбутню професійну діяльність фахівців в умовах ринку. Проведення занять передбачає формування у студентів власної думки, обґрунтовано доведеної під час дискусії, а також розгляд та аналіз статистичних даних, причинно-наслідкових взаємозв'язків в межах національної економіки. При вивченні

освітнього компонента на практичних заняттях студенти виконують типові розрахунково-аналітичні задачі та опрацьовують матеріал лекційних занять.

Самостійна робота студентів в ході навчання дисципліни «Транснаціональні корпорації» проводиться за такими формами:

- опрацювання лекційного матеріалу та поглиблення розглянутих проблем на практичних заняттях;
- підготовка до модульної контрольної роботи;
- підготовка до екзамену.

Оцінка успішності студентів з дисципліни «Транснаціональні корпорації» формується згідно рейтингової системи за 100-бальною шкалою з урахуванням різних видів робіт: вирішення задач і опитування на практичних заняттях, модульна контрольна робота.

Відвідування занять. Відвідування лекцій, практичних занять, а також відсутність на них не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання – домашньої контрольної роботи. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички.

Пропущені контрольні заходи оцінювання. Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (хвороба, що підтверджується довідкою від лікаря, мобільність тощо) заняття шляхом самостійної роботи. Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання. Студент може підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати контрольних заходів, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного. Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>

Академічна добросовісність. Будь-які прояви академічної недобросовісності не толеруються. Наслідки таких проявів визначаються рішенням засідання кафедри та регламентуються відповідно до «Тимчасового положення про систему запобігання академічному плагіату в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше за посиланням: https://osvita.kpi.ua/files/downloads/Pologen_pro_plagiat.pdf

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

Інклюзивне навчання. Засвоєння знань та умінь в ході вивчення дисципліни може бути доступним для більшості осіб з особливими освітніми потребами та здійснюється відповідно до Положення про організацію інклюзивного навчання у КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/inclusive-education-regulation>

Навчання іноземною мовою. У ході виконання завдань студентам може бути рекомендовано звернутися до англомовних джерел.

Призначення заохочувальних та штрафних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання заохочувальні та штрафні бали не входять до основної шкали РСО, а їх сума не може перевищувати 10% рейтингової шкали. Заохочувальні бали можуть бути передбачені за виконання творчих робіт з дисципліни. Штрафні бали не передбачаються. Розподіл заохочувальних балів наведено у табл. 1.

Таблиця 3.

Розподіл заохочувальних балів

Заохочувальні бали	
Критерій	Ваговий бал
Участь (з публікацією тез) у науково-практичній конференції	5 балів
Публікація статті у фаховому виданні (за тематикою освітнього компоненту) або участь у конкурсі наукових робіт / олімпіаді (за тематикою освітнього компоненту)	10 балів

Підготування до практичних занять та контрольних заходів здійснюється під час самостійної роботи студентів з можливістю консультування з викладачем за допомогою електронного листування (електронна пошта, месенджери). Спілкування з викладачем проводиться під час лекційних та практичних занять, через електронний кампус, електронну пошту, сервіс хмарних технологій Google Drive у середовищі Google Workspace for Education Fundamentals, а також через Telegram.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Оцінювання результатів поточного, календарного та семестрового контролю здійснюється згідно з рейтинговою системою оцінювання результатів навчання студентів з освітнього компонента, яка містить критерії оцінювання, що формуються з урахуванням вимог Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Вхідний контроль проводиться на початку викладання освітнього компонента з метою визначення готовності студентів до її засвоєння. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги студентам, коригування навчального процесу тощо.

Поточний контроль проводиться впродовж семестру з метою забезпечення зворотного зв'язку між викладачем і студентами у процесі навчання та для перевірки рівня

теоретичної й практичної підготовки студентів на кожному етапі вивчення освітнього компонента. Результати поточного контролю регулярно заносяться викладачем у модуль «Поточний контроль» Електронного кампуса. Результати поточного контролю використовуються як викладачем - для коригування методів і засобів навчання, так і студентом - для планування самостійної роботи. Засоби поточного контролю: експрес-опитування, оцінювання участі студентів у роботі на практичних заняттях, оцінювання доповідей, дискусій, презентацій, а також оцінювання модульної (МКР) контрольної роботи.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу. Календарний контроль проводиться з освітнього компонента, як правило, на 7-8 та 14-15 тижнях кожного семестру навчання студентів, і реалізується шляхом визначення рівня відповідності поточних досягнень (рейтингу) студента встановленим і визначеним в РСО критеріям. Умовою отримання позитивної оцінки з календарного контролю з освітнього компонента є значення поточного рейтингу здобувача не менше, ніж 50 % від максимально можливого на час проведення такого контролю. Результати календарного контролю заносяться екзаменатором у модуль «Календарний контроль» Електронного кампуса. Незадовільний результат двох календарних контролів з освітнього компонента не може бути підставою для недопущення студента до семестрового контролю з цього освітнього компонента, якщо студент до початку семестрового контролю виконав усі умови допуску, які передбачені РСО.

Семестровий контроль проводиться для встановлення рівня досягнення студентами програмних результатів навчання з освітнього компонента. Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану в терміни, встановлені графіком навчального процесу. Підсумкове оцінювання роботи студентів здійснюється для діагностики у них рівня набутих знань й умінь та сформованості необхідних компетентностей на основі розроблених пакетів контрольних завдань. Перед екзаменом обов'язково, відповідно до розкладу, проводиться консультація, на якій викладач має довести до відома студентів правила проведення екзамену і перелік матеріалів, якими дозволено користуватися під час екзамену, нагадати критерії оцінювання, повідомити студентам їх стартові рейтинги за результатами роботи в семестрі, оголосити недопущених до екзамену (за наявності) і відповісти на запитання.

Опис РСО результатів навчання студентів з освітнього компоненту

«Транснаціональні корпорації»

Оцінювання результатів навчання студентів проводиться на основі **рейтингової системи**. В основу рейтингової системи оцінювання результатів навчання студентів з освітнього компоненту покладено поопераційний контроль за визначеними критеріями і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну та практичну діяльність студентів у процесі навчання.

Метою рейтингової системи оцінювання є забезпечення якості підготовки фахівців шляхом:

- підвищення мотивації студентів до активного, свідомого навчання, систематичної самостійної роботи протягом семестру та відповідальності за результати навчальної діяльності;
- встановлення постійного зворотного зв'язку з кожним студентом та своєчасне коригування його навчальної діяльності;
- забезпечення змагальності та здорової конкуренції у навчанні;
- підвищення об'єктивності оцінювання результатів навчання студентів;
- зменшення психологічних, емоційних і фізичних перенавантажень у період екзаменаційних сесій.

При викладанні освітнього компоненту «Транснаціональні корпорації» застосовується **PCO другого типу**, що містить дві складових: стартової – оцінювання навчальної діяльності студента впродовж семестру (проходження або виконання певних видів робіт, передбачених заходами поточного контролю) та підсумкової – оцінювання результатів навчальної діяльності студента під час проведення семестрового контролю (оцінювання результатів проходження або виконання певних видів робіт).

Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням до оцінок за університетською шкалою. Для кожного контрольного заходу з урахуванням важливості, трудомісткості та обсягу певної навчально-пізнавальної діяльності студента розроблено критерії оцінювання в системі «якість результатів навчання – рейтингові бали» з визначенням певних рівнів засвоєння навчального матеріалу та сформованості вмінь. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу (запитання, завдання) має бути не менше 60% від балів, визначених для цього контрольного заходу (запитання, завдання), а негативний результат оцінюється у 0 балів. Якщо студент не проходив або не з'явився на контрольний захід, його результат оцінюється у 0 балів.

Рис. 1 Схема РСО другого типу

*) ПОЛОЖЕННЯ про систему оцінювання результатів навчання

в КПІ ім. Ігоря Сікорського, додаток Б, детальніше

http://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pol_systema_ociniuvannia.pdf

Табл. 4

Контрольні заходи оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кількість	Разом
1.	Робота на практичних заняттях	32	2	16	32*
2.	Модульна контрольна робота	28	14	2	28**
3.	Екзаменаційна робота	40%	40	1	40****
	Разом				100

***32 бали охоплюють роботу на практичних заняттях.** Ваговий бал: 2. Максимальна кількість балів на практичних заняттях: $2 \times 16 = 32$ бали.

Робота на заняттях оцінюється за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь / розв'язок задачі (не менше 90% потрібної інформації), а також активна участь у дискусіях: 2 б.;
- «добре» – достатньо повна відповідь / розв'язок задачі (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями, а також певна участь у дискусіях: 1 б.;
- «незадовільно» – відповідь / розв'язок задачі не відповідає вимогам: 0 б.

**** 28 балів охоплюють виконання модульної контрольної роботи.** Ваговий бал – 28 балів за 1 модульну контрольну роботу протягом семестру. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу, що поділяється на 2 частини, дорівнює $14 \times 2 = 28$ балів.

Критерії оцінювання кожної з частин МКР:

- «відмінно» – правильне вирішення всіх завдань з використанням багатоваріантних підходів, вірні відповіді на тестові завдання: 13-14 б.;
- «добре» – деякі арифметичні неточності в розрахунках; вірно розв'язана більша частина задач; 10-20% тестових завдань не виконано, або обрано невірні варіанти: 11-13 б.;
- «задовільно» – вірно розв'язана менша частина задач, є арифметичні неточності у розрахунках, 30-40% тестових завдань не виконано, або обрано невірні варіанти: 9-10 б.;
- невиконання МКР: 0 б.

Умови позитивної поточної атестації. За результатами значення поточного рейтингу студента з освітнього компонента здійснюється атестація студентів двічі на семестр. В результаті навчання на першу атестацію студент повинен мати не менше 10 балів, на другу атестацію — не менше 30 балів.

Максимальна сума балів стартової складової дорівнює 60 балів. Умовою допуску до екзамену є зарахування МКР і стартовий рейтинг не менше 40 балів.

На екзамені студенти виконують письмову контрольну роботу. Кожне завдання містить два теоретичних запитання (завдання), одне тестове завдання і одне практичне завдання (задачу). Кожне запитання (завдання) оцінюється у 10 балів за такими критеріями:

1. «відмінно», повна відповідь, не менше 90% потрібної інформації (повне, безпомилкове розв'язування завдання) – 9-10 балів;
2. «добре», достатньо повна відповідь, не менше 75% потрібної інформації або незначні неточності (повне розв'язування завдання з незначними неточностями) – 7-8 балів;
3. «задовільно», неповна відповідь, не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки (завдання виконане з певними недоліками) – 5-6 балів;
4. «незадовільно», відповідь не відповідає умовам до «задовільно» – 0 балів.

Сума стартових балів та балів за екзаменаційну контрольну роботу переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею 5:

Табл. 5

Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше ніж 60	Незадовільно
Невиконання умов допуску до семестрового контролю	Не допущений
Порушення принципів академічної доброчесності або морально-етичних норм поведінки	Усунений

*) Джерело: Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше - https://kpi.ua/document_control

Здійснюючи семестровий контроль, **викладач повинен** у разі письмової форми контролю оголошувати оцінки та проставляти їх до відомості та в залікову книжку здобувача не пізніше наступного дня після контрольного заходу.

Здійснюючи семестровий контроль, **викладач має право**:

- 1) не дозволити сторонній особі (яка не має дозволу ректора, проректора, директора інституту/декана факультету або завідувача кафедри) бути присутньою на контрольному заході;
- 2) ставити додаткові запитання у межах силабусу - робочої програми освітнього компонента "Транснаціональні корпорації" для більш об'єктивної оцінки рівня підготовки студента;
- 3) усунути студента від складання екзамену, якщо було виявлено факт порушення принципів академічної доброчесності або морально-етичних норм поведінки.

У разі **усунення** студента з заходу семестрового контролю, викладач у відомості робить запис «усунений», і подає службову на ім'я декана з викладенням причин усунення. Відмова студента виконувати завдання семестрового контролю оцінюється як незадовільна відповідь.

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Застосовуються стратегії активного і колективного навчання, які визначаються наступними методами та технологіями:

- 1) методи проблемного навчання (проблемний виклад, частково-пошуковий (евристична бесіда) і дослідницький метод);
- 2) особистісно-орієнтовані (розвивальні) технології, засновані на активних формах і методах навчання («мозковий штурм», «аналіз ситуацій» ділові, рольові та імітаційні ігри, дискусія, експрес-конференція, навчальні дебати, круглий стіл, кейс-технологія, проєктна технологія та ін.);
- 3) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації для занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять, зокрема, аналіз мережевого сервісу YouTube щодо наявності та якості навчальних відеоматеріалів фахівців)

Робочу програму освітнього компонента (силабус):

склала доцент, к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки Корогодова Олена Олександрівна

склала доцент, к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки Моїсеєнко Тетяна Євгенівна

Ухвалено кафедрою міжнародної економіки (протокол № 12 від 14.06.2023р.)

Погоджено Методичною радою факультету (протокол № 11 від 30.06.2023р.)

Питання до екзамену з дисципліни "Транснаціональні корпорації"

1. Охарактеризуйте поняття "глобалізація"
2. Дайте характеристику поняттю "країна базування"
3. Дайте характеристику поняттю "країна перебування"
4. Дайте характеристику поняттю "міжнародне виробництво"
5. Дайте характеристику поняттю "транскордонні підприємства "
6. Дайте характеристику поняттю "багатонаціональні корпорації"
7. Наведіть визначення поняття "транснаціональна корпорація" згідно трактування Комісії з ТНК ООН
8. Які прийнято виділяти критерії віднесення компанії до транснаціональної?
9. Яку компанію прийнято вважати першою у світі ТНК?
10. Які відмінні риси Голландської Ост-Індської компанії дозволили віднести її до транснаціонально?
11. Охарактеризуйте діяльність Голландської Ост-Індської компанії
12. Яка з перших транснаціональних корпорацій (заснованих більш, як 345 років тому) функціонує і у сучасному бізнес-просторі?
13. Яка приблизна кількість ТНК у сучасному бізнес середовищі світу?
14. У яких країнах зосереджені найбільші ТНК?
15. Який приблизно відсоток міжнародної торгівлі контролюють ТНК?
16. Який приблизно відсоток промислового виробництва у світі припадає на ТНК?
17. Який приблизно відсоток патентів і ліцензій на нове обладнання, технології у світі належить ТНК?
18. Який приблизно відсоток прямих іноземних інвестицій у світі припадає на ТНК?
19. Коротко охарактеризуйте напрями взаємодії ТНК із країнами світу
20. На якому етапі розвитку ТНК знаходяться сьогодні (коротко охарактеризуйте)
21. Якому поколінню ТНК характерна значна кількість конгломератних злиттів?
22. Дайте характеристику поняттю "стратегічний альянс"
23. Коротко охарактеризуйте сутність сучасного етапу розвитку ТНК

24. Охарактеризуйте фактори, що сприяють виникненню ТНК
25. Якими показниками UNCTAD пропонує здійснювати опис діяльності ТНК в цілому та її філій
26. На основі яких величин розраховуються показники, які характеризують експансію ТНК (згідно UNCTAD)
27. З якою метою застосовують Індекс транснаціоналізації компанії?
28. Які вам відомі індекси для оцінки масштабів діяльності ТНК?
29. Коротко охарактеризуйте сферу впливу ТНК
30. Які світові ринки майже повністю знаходяться під контролем ТНК?
31. Компаній яких сфер діяльності серед ТНК найбільше?
32. Наведіть приклади ТНК, що задіяні у виробництві комп'ютерів і програмного забезпечення.
33. Наведіть приклади ТНК, що задіяні у машинобудуванні
34. Наведіть приклади ТНК, що задіяні у видобутку нафти і газу
35. Наведіть приклади ТНК, що задіяні у металургії
36. Наведіть приклади ТНК, що задіяні у виробництві фармацевтичної продукції
37. Наведіть приклади ТНК, що задіяні у виробництві харчової промисловості
38. Коротко охарактеризуйте вплив ТНК на світову торгівлю та ціни
39. Коротко охарактеризуйте особливості цінової політики ТНК всередині самої структури
40. За допомогою яких інструментів ТНК впливають на світову економіку?
41. Охарактеризуйте сутність конкурентної поведінки ТНК
42. Яку приблизно кількість робочих місць створюють ТНК?
43. У яких галузях діяльності ТНК робочих місць створено найбільше?
44. Дайте характеристику поняттю "глобальний ринок робочої сили"
45. Наведіть приклади впливу ТНК на політику
46. Дайте характеристику поняттю "корпоративний лобізм" та поясніть роль ТНК у цьому процесі
47. Охарактеризуйте сутність впливу ТНК на інформаційний простір, наведіть приклади
48. Охарактеризуйте сутність впливу ТНК на особисті дані, наведіть приклади

49. Охарактеризуйте сутність діяльності приватних військових компаній, яка роль відводиться ТНК?
50. Охарактеризуйте позитивні наслідки діяльності ТНК
51. Охарактеризуйте негативні наслідки діяльності ТНК
52. Коротко охарактеризуйте суть анти-корпоративних поглядів.
53. Які наслідки домінування ТНК на світових ринках?
54. Як ТНК впливають на витрати споживачів?
55. Охарактеризуйте сутність стратегії витіснення місцевих фірм транснаціональними корпораціями, які наслідки?
56. Наведіть приклади впливу ТНК на навколишнє середовище
57. Охарактеризуйте сутність поняття "нелегальна праця", охарактеризуйте участь ТНК у зазначеному процесі
58. Яка країна стала першою, що зобов'язала великий бізнес щорічно звітувати перед міністерством внутрішніх справ про умови праці на всіх етапах виробництва?
59. Охарактеризуйте, яким чином здійснюється регулювання діяльності транснаціональних корпорацій?
60. Який міждержавний нормативно-правовий акт регулює діяльність ТНК?
61. Охарактеризуйте, яким чином здійснюється регулювання діяльності філій транснаціональних корпорацій?
62. На які 4 міжнародно-правові акти доцільно спиратись у питаннях регулювання діяльності ТНК?
63. Який рівень середньої заробітної плати по Києву цього року?
64. Який рівень середньої заробітної плати по Україні цього року?
65. Охарактеризуйте принципи, характерні ТНК при формуванні політики підбору персоналу
66. Що означає поняття "адаптація працівників", які заходи зазначений процес включає, наведіть приклад
67. Охарактеризуйте сутність принципу ароматичного заміщення
68. Охарактеризуйте сутність принципу відповідності у системі управління ТНК
69. Охарактеризуйте сутність принципу посадового та професійного просування працівників
70. Охарактеризуйте сутність принципу наступництва, порівняйте його з принципом budding та shadowing

71. Охарактеризуйте сутність принципу відкритого змагання
72. Охарактеризуйте сутність принципу правової захищеності
73. Наведіть приклад особливих принципів підбору персоналу ТНК, що вам запам'ятався
74. Якими принципами у підборі персоналу керуються ТНК обираючи персонал на керівні посади?
75. Охарактеризуйте сутність принципу підбору персоналу "поліцентризм"
76. Охарактеризуйте сутність принципу підбору персоналу "етноцентризм"
77. Охарактеризуйте сутність принципу підбору персоналу "геоцентризм"
78. Охарактеризуйте сутність принципу підбору персоналу "регіонцентризм"
79. Які джерела людських ресурсів для ТНК вам відомі?
80. Які переваги залучення у компанію місцевих для ТНК громадян?
81. Які переваги залучення у ТНК громадян країн походження?
82. Які переваги залучення у ТНК громадян третіх країн?
83. Наведіть приклади етичних методів при використанні зовнішніх джерел залучення персоналу
84. Наведіть приклади неетичних методів при використанні зовнішніх джерел залучення персоналу
85. Наведіть приклади методів, що використовуються при використанні внутрішніх джерел залучення персоналу
86. Чи можна охарактеризувати вплив ТНК, як позитивний, обґрунтуйте свою думку?
87. Чи можна охарактеризувати вплив ТНК, як негативний, обґрунтуйте свою думку?
88. Охарактеризуйте напрями взаємодії ТНК з урядами країн
89. Який позитивний вплив здійснюють ТНК на приймаючу країну?
90. Який негативний вплив здійснюють ТНК на приймаючу країну?
91. Який позитивний вплив здійснюють ТНК на країну базування?
92. Який негативний вплив здійснюють ТНК на країну базування?
93. Які характерні риси діяльності ТНК на українському ринку?
94. Які переваги дає Україні присутність ТНК у її бізнес-просторі?
95. Охарактеризуйте перешкоди, які існують в Україні щодо розширення діяльності ТНК.

96. Які типи організаційних структур притаманні ТНК?
97. Поясніть принцип дії базових регіональних субхолдингів
98. Поясніть причини необхідності запровадження єдиної корпоративної культури у ТНК?
99. Які функції корпоративної культури?
100. Дайте характеристику поняттю "міжнародний менеджмент"
101. Охарактеризуйте сутність процесу функціонування глобальних ланцюгів створення вартості.
102. Розкрийте сутність поняття "транзакційні витрати"
103. Охарактеризуйте сутність явища "підприємець всередині корпорації". Що це означає?
104. Які характерні риси планетарних універсальних компаній?
105. Які маркетингові стратегії застосовують ТНК на сучасному етапі розвитку бізнес-середовища?
106. Що передбачає процес адаптації продукту до умов регіонального ринку. Наведіть приклади такої адаптації
107. Що передбачає стратегія адаптації просування продукту на новий ринок? Наведіть приклади
108. Що передбачає стратегія адаптації продукту до вимог нового ринку? Наведіть приклади
109. Які дії передбачає адаптація і продукту і стратегії його просування на нові ринки? Наведіть приклади
110. Охарактеризуйте маркетингову стратегію винайдення нового продукту для нового ринку. Наведіть приклади
111. Дайте характеристику поняттю "IPO"
112. Поясніть з якою метою компанії здійснюють IPO
113. Перерахуйте, які фінансові задачі ставлять перед собою ТНК
114. Дайте характеристику поняття "ринкова вартість компанії (Enterprise value (EV))"
115. З якою метою застосовується показник оцінки ринкової вартості компанії
116. Які стратегії залучення коштів характерні ТНК?
117. Намалюйте типову структуру системи управління ТНК
118. Охарактеризуйте внутрішні фінансові ресурси ТНК

119. Охарактеризуйте зовнішні фінансові ресурси ТНК
120. Охарактеризуйте поняття "податкова гавань". Наведіть приклади
121. Охарактеризуйте сутність поняття та особливості процесу "деофшорізація"
122. Дайте характеристику понять "трансфертні ціни", "трансфертне ціноутворення"
123. Поясніть, яким чином податкові органи здійснюють контроль трансфертних цін
124. З якою метою ТНК застосовують трансфертні ціни?
125. Надайте основні характеристики трансфертних цін
126. Охарактеризуйте сутність технологічного укладу. Які існують технологічні уклади?
127. Наведіть приклади здійснення ТНК інноваційної діяльності
128. Охарактеризуйте зміст та сутність поняття "інноваційна стратегія компанії"
129. Які типи інновацій застосовують ТНК?
130. Дайте характеристику технологічним інноваціям. Наведіть приклади
131. Дайте характеристику підривним інноваціям. Наведіть приклади
132. Дайте характеристику структурним інноваціям. Наведіть приклади
133. Дайте характеристику радикальним інноваціям. Наведіть приклади
134. Дайте характеристику плановим інноваціям. Наведіть приклади
135. Який тип інновацій є найбільш ефективним для успішної діяльності ТНК?
136. Проаналізуйте характерні риси ТНК і стартапу (у формі таблиці)
137. Поясніть, які є спільні інтереси у ТНК і стартапів
138. Які переваги для стартапів може запропонувати ТНК?
139. Які переваги для ТНК може запропонувати стартап?
140. Поясніть, як ТНК вирощують власні стартапи?
141. В чому особливості підходу до управління стартапом?
142. Поясніть що таке стартап-акселератор? Наведіть приклади
143. Які є напрями комунікації ТНК та стартапів популярні сьогодні?
144. Поясніть що таке хакатон? Наведіть приклади
145. Які перешкоди стартапи вбачають у співпраці з ТНК?
146. Які перешкоди ТНК вбачають у співпраці зі стартапами?